

Auxiliante JEHOVÁ

Disputatio Juridica,

DE

9

JURE CONNU-
BIORUM,

Ex approbatione & sub Moderamine,

VIRI,

Nobilissimi, Consultissimi & Excellentissimi,

DN. MICHAELIS Gyller Stålpe

WEXIONII, J. U. D. ejusdemq; Polit. & Hist: in

Inclyta Academia CHRISTINÉA Professoris celeberrimi,

Præceptoris, Promotoris & Mæcenatis quovis obsequij

& honoris genere plurimum prosequendi.

Authore & Respond.

BENEDICTO Gustavi Gweckfelde

SUDERMANNO,

Publica disquisitioni exhibitæ, ad diem 21 Feb: An: 1652.

Phocylides:

μη μείνης ἄγαμῶ, μή πως νάνη μῶ ὄλυσαι

Δῶ τι φύσει καὶ αὐτὸς τέχῃ δε ἔμπαλιν ὡς ἐλοχέουθῃς

A B O Æ

*Admodum Reverendo & Praclarissimo in CHRISTO
Patri ac DOMINO,*

Dn. M. ISAACO ROTHOVIO,

Amplissimæ Diocesis Aboensis Episcopo gravissimo,
Regiæq; Academiæ, quæ Aboæ est, Procancellario Eminentissimo
& Dignissimo, Patrono suo optimo, Promotori propensissi-
mo, & instar patris omni filiali obsequio humiliter prose-
quendo æternumq; suscipiendo & venerando,

Nec Non

Plurimum Reverendo ac Excellentissimo

VIRO:

Dn. M. SVENONI LAU-

RENTII VIGELIO, S. S. Theolo-
giæ in Acropoli Aboensi Professore celeberrimo, Ecclesiæq;
quæ in *Sagu* colligitur Pastori vigilantissimo, Hospiti suo
liberalissimo, Promotori & cognato omni honoris
cultu devenerando.

Ut Et

Spectatissimo ac Prudentissimo, VIRO

Dn. ACHATIO Rang/

Holmiæ Regij Ammiralitatæ collegij Fiscali solertissimo,
hospiti quondam suo benignissimo, studiorumq; suorum
promotori certissimo, & affini quovis observantiæ offi-
cio, honorisq; cultu summe colendo.

*Hoc Themidos Exercitium submisit
& officiose offert*

BENEDICTUS Qweckfeldt
Auth. & Resp.

DISPUTATIONIS JURIDICÆ

De
CONNUBIO.
Thesis I.

UT matrimonium est præcipuus & primus
modus patriæ potestatis constituendæ. *Th. 19. Nobiliff. Dn. Presid. Disp. de Jur. Pers.* Ita quoq; nihil in rebus
mortalium perinde venerandum est atq; illud ip-
sum, ex hoc quippè liberi omnisq; deinceps sobolis se-
ries existit. *const. 2. Nov. Inst.* Est certè radix & fulcrum
nobile vitæ: ut sonat versus Nanziazeni. Quodq; igitur
cum divinitus sit instituta ordinatio. *Genes. 2. v. 2. 4. omni-*
bus honorabile Heb. 13. v. 4. minimè spernendum:
Matth. 9. v. 12. Quia sine hominû propagatione humana
amplius societas continuare nequit: quæ si absq; pro-
pagatione & homuncionum multiplicatione subsistere
posset, frustra tum generalis illa benedictio Divina (*cre-*
scite & multiplicamini) ore divino prolata esset: quod
à Divinâ prudentiâ alienum est & absurdum. Nobilem
idcirco hanc materiam variarum quæstionum utilissi-
marum refertam pro ingenij modulo paucis & brevibus
positionibus delineare animus est.

II. Antecedentia matrimonij (sz. sponsalia) inpr-
mis delibare par est, nam sunt initium matrimonij ut
inquit Ictus: quæ licet nuptias in contrahendo antever-
tant, ita tñ. eorû tractatus, nuptiarû antecedere dicitur ut

tër promittit conjugium: Et ex his nascitur efficax & firma obligatio, ut alter ad alterius petitionem cõpelli possit ad consummandum matrimonium. Conditionalia autem dicuntur quæ sub conditione contracta sunt, hoc est, quæ propter aliquem casum vel eventum differuntur eâ conditione, ut si ille casus vel eventus pro voto successerit, matrimonium tum erit consummandum.

VIII. Accessum facimus ad definitionem matrimonij: Et definiuntur Nuptiæ quod sint maris & fæminæ conjunctio, consortium omnis Vitæ, divini & humani juris communicatio. *l. 1. ff. de ritu Nupt.* Hoc est: Est unius maris & unius fæminæ non plurium c. 2. *Giffi. 2. l. St. l. 5. Hög. b. l. l. 3. St. l.* Secundum leges non nuda conjunctio corporum facta, (quæ etiã extra mrrrimonium esse potest) Sed quoq; animorum. *Ambr. lib. de virginib. hab. 27. q. 2.* Quam deinceps confirmat & perficit commixto corporalis; Quia eo animo cõtrahitur ut nunquam dirimatur *Genes. 2. 24. luc. 16. Math. 3. 1. corinth. 7.* Sed iisdẽ fortũæ flatibus *l. 8. ff. de Spons. l. 16. §. 2. ff. de ritu Nupt. l. 22. §. 7. solut. Matri:* contra hentes usq; ad extremum vitæ halitum exponantur. c. 28. *Jord. b. l. l. §. 1.* Quæ indisso lubilis conjunctio verbis copulationis quibus conjungũtur exprimitur: Est porrò humanũ fortuitis casibus mulieris maritum vel uxorem viri, participem esse, ut inquit ulpinianus *l. si cum dotem. §. si maritus ff. solut. matri:* Ex hac autem definitione evidens prohibitio est r. Polygamix *ut vid. tit. cap. Giffi. b. l. l. St. l.* nec non Högm. b. l. l. St. l. nam qui uno matrimonij jugo premitur alterum subire non potest. 2. Sodomix, *levit. 30. 1. Corinth. 6. 3.* Diversarum specierum commixtionis.

IX. Necessaria igitur & potissima requisita justas nuptias

ptias constituentia sunt 1. Ut contrahentes sint secundum
leges matrimonij capaces, hoc est, ne contrahant in defe-
ctu ætatis, quia sic consensum adhibere non possunt, nec
matrimonij onera sustinere. 2. Ut contrahant legiti-
mo modo, qui includit 1. Liberum consensum contrahentium, nam coactus est contra essentiam matrimonij.
2. Eorum, quorum potestati sub sunt vidz. parentum.
Horum enim consensum adhibere Naturalis & civilis ratio
iuvat *Inst. b. t. in prime. Conf. c. 1. Giff. b. l. l. Et. l. 12. cod. lib. 5. tit. 4.* Ut ut tamen requiratur hic
consensus parentum, nec idcirco filium familias invitum
à parentibus ad uxorem ducendam cogi legum disciplina
na permittit *l. 12. 14. cod. b. t. de nupt. l. 134. infra de verb. obligat.*

X. Jure naturali consensum parentum de necessitate
adhiberi evincitur. Quia si filij insciji parentibus, & in-
vitis contrahant, omnino sunt ingrati & parentibus immo-
rigeri, subducentes se eorum potestati quos eis Deus & na-
tura præfecit. Est & æquum parentes qui ad illam
usq; ætatē liberos educarunt eum honorem consequi ut
liberorum matrimonijs sive nuptijs consentiant, atq; po-
testatem eos elocandi habeant, quo eorum matrimonia
feliciter succedant; Nam vix quispiam dexteriori modu-
lo alicui consulere & subvenire satagit quam parens libe-
ris. Quod fieri naturalis illa mutuaq; affectio & amor
jubet.

Xi. Porro jure Civili requiritur omnino consensus
parentum *l. 2. ff. De ritu Nupt. l. si ut proponit 2. cod. de
nupt.* Cum deceat parentes esse sollicitos pro liberis ut ux-
ores & maritos inveniant *l. qui liberos de ritu Nupt. l. in
potestate manente filia de spons. l. 11 de spons.* Nam justas
inter se nuptias contrahunt masculi puberes femine vca

no viri potentes, siue patres familiās sint, siue filij familiās
tum tamen si filij familiās sint consensum habeant paren-
tam quorum sunt in potestate *Inst. h. t. in princ.* Porro
cum generaliter tradatur ipso jure in omni negotio jus-
sum parentum debere præcedere *l. 25. §. iustum ff. de ac-
quirend. heredit.* Dubium non erit quin tale nobile nego-
tium iustum & consensum parentum requirat.

XII. Deniq; jure Divino necessarium esse consen-
sum parentum ad nuptias contrahendas, facile est proba-
re: Et quidem ex quarto præcepto decalogi quo mone-
mur parentes honorare, honore quippè non minimo ma-
trimonio se copulaturus parentes spoliatur contentum eo-
rum prætereundo: sic *Exod. 21. & 22.* Ius divinum hanc
potestatem parentibus locandi liberos tribuit: Ubi aper-
tè Textus inquit, *si seduxerit quis virginem non dum de sponsa
tam dormieritq; cum eâ, dotabit eam & habebit uxorem si vero
pater virginis dare noluerit, pecuniam dabit juxta modum dotis*
Hinc Evidens est potestatem parentum in liberos, jure Di-
vino stabilitam esse: item *Coloss. 3.* Filij obedite parentibus
in omnibus; hoc enim placet Domino: Summa in jure
Divino passim consensum parentum adhibere mone-
mur, quos omnes locos citare usq; adeo prolixum
foret.

XIII. Expressus an tacitus sit parentum consensus
nihil inter est: Quia a quæ nuptijs prodest: Nam non
evidentè dissentiens nec alicui rei aperte contradicens cõ-
sentire intelligitur *l. in spons. ff. de spons.* Consensisse n. exi-
stimatur qui sciens non contradixit. *l. sius proponi cod.
de nuptijs.*

XIV. Ex hisce supra traditis probationibus roboratur
opiniõ nostra. Quod consensus parentum præcede-
re debeat; nisi in certum sit ubi parens vivat vel degat.

l. si ita de ritu Nupt. Vel si parens de portatus l. si pater & l. ubi. lib. 9. tit. 51. Cod. vel furiosus aut mente captus esset. l. si furiosus cod. de. nupt. l. 9. ff. de ritu Nupt. furiosus enim absentis loco est l. ubi ff. de verb. obligat l. 28. de Episcopa li aud. cod. Nam liberis propter ægritudinem mentis consulere non potest magis quam absens.

XV. Sciendum est insuper conjugium liberorum, quod ab initio ob defectum consensus parentum invalidum est, propter eundem tamen sublequentem convalidari & firmum reddi. Ratio est quia parens tanquam superior, si voluerit potest habere ratum quod per filium a tū est *c. 1. juncta ibi gloss. in verb. rati habitio de pact.* Quæ ob rem cum matrimonia sine consensu parentum inita, dicantur jure civili invalida, intelligenda sunt illa, quæ neq; ad initio neq; postea consensus parentum approbavit; non autem illa quæ post intervallum à parentibus rata habentur. Nam hæc ob rati habitationem expressam vel tacitam convalidantur.

XVI. Præter consensum contrahentium legitima personarum conjunctio exacte affinitatis & consanguinitatis tam naturalis quam civilis, justam distantiam exigat: Alioquin hæc non observata in copulationibus, incesta, nefaria, irrita ac injusta, reddantur matrimonia ita ut nec viri & uxor nec cōjugiū esse intelligatur *Inst. hoc tit. § 12. l. 6. cod. lib. 5. tit. 5.* Unde Justinianus hinc prognatos in patria potestate non esse inquit *eod. tit. § 5.* Quia neq; naturales, neq; legitimi, sed incestuosi illegitimiq; sunt. Et vulgo spurij appellantur *Inst. hoc tit. §. si ad ver sus.* Vid. jus Nostrum c. 18. 19. l. l. 13. 14. St. l. Crisp. b. & c. 20. l. l. 15. St. l. Crisp. b.

XVII. Cum per plurimum ergo matrimonio obstitit consanguinitas (*quia est quasi sanguinis unitas dicta*) volu-

pe est arborem consanguinitatis tradere, quæ est demon-
stratio secundum, quam personarum distantia quo ad
jus sanguinis discernuntur. In hac consideranda est li-
nea 1. Recta. 2. Transversa. 3. Collateralis. Qua-
rum omnium veneratione à nuptijs abstinere passim
monemur.

XVIII. Quin inter ascendentes & descendentes qui
in rectâ cognitionis lineâ sunt, & inter eos qui parentum
liberorumve locum obtinent matrimonia prohibeantur
dubium non est. Nam hæc in infinitum vetita sunt
Inst. hoc tit. §. 1. l. 17. cod. lib. 5. tit. 4. Et perpetua est hæc
prohibitio nullo certo fine conclusa. *Vid. tit. 8. inst. ju-
ris Canon. Cucebi lib. 3.* Tam jure Divino *Genes 2. Levit 18.*
et 20. 1. corinth. 5. Quam jure naturali atq; omnium
Gentium: Quis enim hominum est, qui non fastidit nu-
ptias cum matre vel patre, filio vel filia suâ ambi-
re? Præcipue cum in historijs bruta animantia talem
coitum recusasse perhibeatur.

XIX. Natura deniq; & lex repugnant inter eos quos
quæ contrahi matrimonia, qui in transversa linea sunt,
utpote, inter patrum & neptem ex fratre *Inst. h. tit. §. 3.*
avunculum & neptem ex sorore; Atq; ita consequen-
ter.

XX. Inter collaterales, qui in tertia cognitionis linea
sunt, eorumq; liberos usq; ad quartum gradum inclusive
matrimonium inter dicitur *conf. Nobiliss. Dn. Præsidio
Disp. de jur. pers. Th. 22. §. ordinat. de Eccl. de nupt.*

XXI. Porro, affinitas non leve est impedimentum
matrimoniorum. Dicitur enim sic quia est quasi duorum di-
verse cognitionis ad unum sine unitas. Minimè ergo sci-
tu in utilis; *Nec alienum est hic loci de affinitate disserere;*
Quoniam quædam jura matrimonialia circa affines ser-
vandæ

vanda sunt; Nam eos qui affinitatis causa parentum si-
berorumq; loco habentur matrimonio copulari: *facile est
h. non facile. hoc itaq; ff. de grad. & affinis,*

XXII. Definitur arbor affinitatis quod fit indaga-
tio proximitatis personarum ex nuptiis ortæ *Insti. jur. cano.
lib. 3. h. tit.* Caret hæc affinitas omni contangvinitate
h: est. Sangvinis parentela. In affinitate autem exi-
stunt vitricus & privigna, noverca privignus &c. Omnes
quæ illi qui consanguineis meis copulati sunt, in affinitate
mecum esse jura docent.

XXIII: Tria sunt Genera affinitatis, quorum vene-
ratione cautè nuptiæ ineundæ sunt, inter quæ primum
genus, prohibitionem conjugij maximè observandam
habet. Et contrahitur hoc primum genus mediante
una persona. E. G. Ut si quærat quoto in genere affi-
nitatis, quispiam sit cum sororis suæ marito, R. In pri-
mo genere cum esse. Quia mediante unâ personâ nepè
sorore cõtracta est affinitas. Quod hæc Regulâ firmatur:
*In quoto gradu consanguinei uxoris, sunt uxori jure consanguini-
tatis, eo gradu sunt marito jure affinitatis.* Jam frater, cum,
sorore est in primo gradu contangvinitatis, (*puta secun-
dum jus canonicum quod ut plurimum in matrimonijs observatur*)
ergò cum marito in primo genere affinitatis esse de-
bet.

XXIV. Secundum Genus affinitatis contrahitur me-
diante primo E. G. sic sororis meæ jam defunctæ mari-
tus (*qui mihi est affinis in primo genere*) duxit aliam uxorem,
hæc jungitur mihi vicissim in Secundo genere affinita-
tis per maritum, qui in primo existit. Tertium Genus
contrahitur mediante tribus personis: *Nam persona adje-
ta secundo generi constituit tertium.* Ex his primum saltem

genus affinitatis matrimonij obest: Secundum & tertium non item; *Hinc est quod pater & filius possunt alter matrem alter filiam, duo fratres duas sorores, & frater sororis suæ defunctæ mariti, defuncti uxorem ducere;* Quæ matrimonia non raro in patria nostrâ contingunt. Et hæc de consanguinitate & affinitate breviter dicta sunt.

XXV. Deniq; matrimonia alia sunt licita alia illicita, licita sunt omnia illa quæ non prohibentur natura, lege vel honestate. Illicita autem e contra.

XXVI. Circa matrimonia reperiuntur dotes, quæ sunt materiæ coherentes, nam dotes sine matrimonijs esse non possunt *l. 3. ff. de jure dot. l. final. de donat. ante Nupt. l. fin. cod. de repud.* Matrimonia autem sine dotibus esse possunt licet raro contingat. Verum non accipiendum est hoc verbum dotis hic loci largissimè, nam in illa significatione denotat quidquid nobis præcipuum sive à naturâ sive ab hominibus datur: Sed strictè & propriè pro eâ dote quæ inter contrahentes matrimonium requiritur.

XXVII. Hæc donatio quæ circa matrimonia versatur est triplex tam injure R. quam svecano: prima in jure R: sunt *Artha sponsalitia*, quæ matrimonium antecedunt. Secunda est *Dos*, quæ marito ad onera matrimonij sustinenda datur. Tertia est *donatio propter nuptias*, quam maritus dat uxori in compensationem dotis.

XXVIII. In jure svecano itidem tres sunt. 1. *Förnin* c. 7. l. l. & 9. St. l. Giff. b. 2. *Wedgiff* eller *hem följoh* c. 12. l. 12. St. l. Giff. b. 3. *Morganatica* sive *svecicæ Morgongäfir* c. 10. l. l. St. l. Giff. b. *vid collat. juris R. & Sve: Nobiliss. Gyllenstäpens. h. th.*

XXIX. Amittitur hæc Donatio legitimis modis *v.*
 Arrhas sponsalitis accipies, si nuptias recusaverit, nõ tan-
 tũ acceptas amittit secundum jus Romanum, sed tantũ-
 dem de suo reddere cogitur. *l. fm. cod. de spons.* Si verò
 sponsalia *Dans* cauiã resolvuntur, arrhas tantum *Dans*
 perdit. In iure autem Nost: Arrhas accipiens non majos
 ri pœna afficitur quam *dans*, si sponsalia solvat. c. 2. §.
 5. *Giffi. b. l. l. bôte thet thera Biske per tre marler som stile*
nader wälder och hafut forgiort förningh sina wälba/ the the-
bädin thã hafve forgiort förningh halfwa hvarthera. 2
 Dotem maritus perdit quando uxor occisa fuerit & ma-
 ritus homicidam nõ visset, tamen necem uxoris non vindi-
 dicasset. Quia cum æquum est virum ob neglectum
 Charitatis officium dotem non sperare & lucrifacere *l. si*
ab hostibus §. si vir ff. solut. matr. vel si uxori a grotanti quæ
 ex illo morbo mortua fuisset, maritus alimenta non admi-
 nistrasset, quia necare videtur alimenta non administras
l. necare ff. de lib. agnoscend. 3. Donationem propter nu-
 ptias quæ svecicè *Morgångoffwa* dicitur, uxor propter ad-
 ulterium perdit c. ii. l. l. 10. *St. l. Giffi. b.* Et mari-
 tus eam, uxore sine libertis decedente recipit c. 9. *Giffi. b.*
St. l. §. 4. uxor vicissim marito mortuo eandem obtinet.
 c. 10. *Giffi. b. l. l.*

XXX. Solvuntur matrimonia Duobus modis
Morte & Divortio: Morte quin finiantur tam ci-
 vili quam naturali dubium non est. *Divortium* igitur
est legitima separatio mariti & uxoris hoc est
 Divortium est maris & faminae ob certas cau-
 sas secundum leges facta desertio: Hinc nefarias & inu-
 ti es nuptias quæ contraxerunt divortio opus non habent,
 quia non sunt mariti & uxores, ut supra dictum est.

Permittitur divortium ex jure civili varias ob causas, ex jure
Divino plerumque; & potissimum propter adulterium
Math. 19. c. 9. & Nostra. c. 9. §. 1. & 10. Et. §. Giff. b.

Corollaria.

I.

Tutoris precipuum officium est ne indefensum re-
linquat pupillum l. 30. D. lib. 26. h. t. conf. c. 24.
Zing. b.

II.

*Nuda Tutoris literarum imperitia à Tutelâ non excu-
sat.*

III.

*Tutores pupillorum secundum jus Svecanum casus for-
tuitos præstare tenentur c. 15. Giff. b; Et. §.
Quod tamen sequentibus verbis ejusdem ca-
pituli limitatum & restrictum videtur.*

IV.

*Tutores, vel curatores si actiones calumniosas pupillo-
rum vel adultorum nomine instituant; condemnari
oportet. l. 6. cod. lib. 5. tit. 37.*

V.

*Male Tutelam & curatelam gerit auget sua commo-
da pupillorum incommodo.*

VI.

*Tutores dantur triplici modo 1. lege & hi legiti-
mi*

mi 2. Testamento, hi Testamentarij 3. Aucto-
ritate magistratus hi Dativi nuncupantur.
Dativus Tutor non datur nisi deficiente legiti-
mo & Testamentario c. 15. Ciffi. Et. §. 1.

VII.

Æquum est ut legitimus &
Testamentarius tutor in ma-
jorem pœnam incurrat, dū
Tutela ob ipso malè admini-
stratur, quàm solūm legi-
timus & non Testamento
Datus.

VIII.

Pupillo datur actio contra Tu-
torem de administratione,
dum annos Tutelæ destina-
tos excesserit.

SOLI DEO GLORIA.

Natalium splendore, doctrinâ, vita morumq; intigeritate
conspicuo iuuenis;

DN. BENEDICTO Quedfeldt/
Juris studioso impigerrimo, amico & conterraneo suo
perdilecto, de iure Connubiorum doctè differenti

SACRI Conjugij, Themidis cultor **BENEDICTE,**
Quæ sint iura doces themate rite tuo.

Perge bonis a uibus captum pertexere filum,
Ut fias Patrij flosq; decusq; soli.

honoris & amoris ergo apposuit

NICOLAUS LAUR. NTCOP:

Log. & Poet. Prof.

Haud coniunx casu cetera sed lege paratur.

Et in consensu robur amorq; tori.

Fatum coniugij quis non miretur? amictq;

Huius quem gnarum docta Minerva facit?

At bene dicta tibi cum res sit hæc Bened. ste,

Omnis non vano pol' benedictus eris.

Non tam moris quàm honoris & amoris ergo facieb.

AXELIUS ANDREÆ K.

Acad. Biblioth;

Utriusq; juris, illq; studiosissimo, Dn. Responsuro Commes
sali & convictori per aliquot tempus svavissimo.

Aμφοτέρως δὲ δικῆς ἀνδραϊς τὴ φιλογάμω
ζωχάειρω ἀνδραϊς ζωτρώπει ἦδε ἐμῶ!

τὸς σο νόμος γαμικὸς ἀκριβῶς βενεδικτε διδάσκεις

ἵνα φίλης γαμικὸν παρθένηκοντέ χορσν

νήμφω τῶν μυσῶν θεμῶν φιλοπαρθενε χάειρε

χάειρε ἀπὸ γ' ἄνδρῶ: χαι γάμω τὴν θεμῶν.

φιλοδυμῶς ἐνεκα ἐξάδικον ἐγρῶφω

ἵνα σχολέμω.

ERICUS JON: JUSTANDER Absq; Fine